

MEMORIA DE ACTIVIDADES 1986-1987

Dende a su fundación o Grupo de Arqueoloxía “Alfredo García Alén” centrou as súas actividades no estudo, defensa e divulgación do patrimonio arqueolóxico e cultural da nosa provincia, e deste xeito contribuír a súa protección.

Entre os membros do noso colectivo existen especialistas, estudantes, e aficionados a actividades arqueolóxicas i etnográfica, que desexan desenrolar traballos nestes terreos, poñendo os seus coñecementos i experiencia, dunha maneira desinteresada o servizo dun labor de recolleita e difusión das testemuñas co noso pasado nos deixou.

O longo de 1986 e 1987, o Grupo “A.García Alén” proseguiu os traballos de investigación arqueolóxica que dunha forma continuada os seus membros propoñen e levan a cabo. En todo intre estes traballos contan co apoio do Grupo e os seus directores desenrolan a súa actividade cos métodos científicos axeitados, e coa utilización de sistemas arqueolóxicos de probada eficacia.

O labor de investigación arqueolóxica desenrolada polo Grupo baséase na realización de prospeccións arqueolóxicas de campo, as actividades subacuáticas e a participación en campañas de escavacións dirixidas por membros do colectivo ou por outros relacionados co mesmo.

Os labores de prospección son fundamentais cando se fan dun xeito sistemático e de forma científica, ca que son a base para a formación dun catalogo de xacementos que agrandan o noso patrimonio. As actividades subacuáticas, unha nova maneira de rescata-lo pasado, centrase na recolleita de informacións sobor dos pecios e a filmación en vídeo de diversos aspectos submarinos. Todo este traballo vai proporcionar unha inxente información sobre xacementos e pezas localizados polos mergulladores baixo as augas.

A participación en escavacións arqueolóxicas dos membros do noso colectivo parte da colaboración con directores cualificados que desenrolan un labor de investigación, e faise dunha forma conxunta ou individual, dacordo cas inquiredanzas de cada membro.

CATALOGACIONES

1986..... Nigrán (finada)
Pontevedra
O Rosal
Tui
Colabora na catalogación de xacementos megalíticos na provincia de Pontevedra.

1987..... Pontevedra (finada)
Vilanova de Arousa
Baiona
Tui
Gondomar
Colabora na catalogación de xacementos megalíticos na provincia de

ACTIVIDADES SUBACUÁTICAS

- 1986..... Inmersións:
- Punta Subrido: atopouse, cando se filmaban escenas cos mergulladores, una ancora de pedra.
 - Toralla: localizouse un ancora de ferro do tipo Rotman nas inmediacións da illa, cando se facían prácticas de mergullo.
 - Cangas: localización dun engache submarino.
 - Cabo Udra: proseguiron os labores de filmación para completar o film sobor dos cepos de chumbo romanos que atopamos alí no ano 1985.
- 1987..... Inmersións:
- Cabo Udra: proseguiron os traballos de filmación.
 - Cabo de Home: realizáronse diferentes estudos sobre os restos dun galeón.
 - Praia de barra: vixilancia do xacemento coñecido e comprobación de novos datos e pecios.
 - Colabora en diferentes rescates.

Tódalas pezas atopadas nas prospeccións, preferentemente localizadas na superficie, e as derivadas das actividades subacuáticas foron depositadas, como é preceptivo, no Museo de Pontevedra, previa notificación do mesmo as autoridades competentes da Xunta de Galicia.

O mesmo tempo estes traballos xeran a redacción de informes que envíanse a Dirección Xeral do Patrimonio e, usualmente, ós concellos respectivos.

EXCAVACIÓNS

Membros do colectivo participaron nas campañas de investigación arqueolóxica de:

- 1986..... Sta Tegra (A Guarda). Dtor: Antonio de la Peña Santos.
Penalba (Campo Lameiro). Dtor Antonio Álvarez Núñez
Torroso (Mos).Dtor Antonio de la Peña Santos
Orce (Granada). Dtor J Gibert
Cova Vitoria (Murcia). Dtor J. Gibert
Restauración de Sta Tegra. Dtor Montserrat García Lastra Merino
- 1987..... Sta Trega (A Guarda). Dtor: Antonio de la Peña Santos.
Penalba (Campo Lameiro). Dtor Antonio Álvarez Núñez
Torroso (Mos).Dtor Antonio de la Peña Santos
Orce (Granada). Dtor J Gibert
Restauración de Sta Tegra. Dtor Montserrat García Lastra Merino
Grabados rupestres (Campo Lameiro). Dtor J. M. Suárez Estévez.
Traballos subacuáticos en:

- Corcubión (A Coruña). Dtor Martín Bueno
- Cabo de Mar (Vigo). Dtor Javier Luaces e Cristina Toscano
- Rescate de Oia (Pontevedra). Dtor J Luaces e C. Toscano

PUBLICACIONES

- 1986.....Folleto **“Arqueoloxía na provincia de Pontevedra”**
Edición en galego do que se editou cando en 1985 se inaugurou a exposición do mesmo título.
- 1987..... **“Pontevedra Arqueolóxica II”**
Número correspondente os anos 1985-86 que ten unhas 300 páxinas que se presentan uns 16 artigos de Prehistoria e Arqueoloxía e 3 de Antropoloxía.
Edición de 1200 exemplares.
- “Traballos de Arqueoloxía 1”**
Pequeno libro que co título “A prehistoria de Cangas” acompañou a exposición que se fixo sobre os resultados da Catalogación de Cangas de Morrazo.

CONGRESOS

- 1986 Membros do Grupo asistiron o CONGRESO CENTENARIO DE CUEVILLAS, feito en Ourense durante os días 9-10-11-12 de Decembro.
- 1987 Membros do Grupo asistiron e participaron con comunicación no VI CONGRESO PORTUENSE, celebrado en Oporto-Portugal.
- SEGUNDO CONGRESO INTERNACIONAL DE PALEONTOLOGIA HUMANA, celebrado en Turín (Italia) do 27 de setembro o 2 de Outubro.

DIVULGACIÓN

Membros do Grupo deron conferencias e charlas sobor da Arqueoloxía, Prehistoria e Protección do Patrimonio Cultural de Galicia en diferentes Institutos de Bacharelato, Colexios e Asociacións Culturais da provincia.

Na meirande parte dos lugares onde estiveron expostas as exposicións montadas polo colectivo impartíuse charlas sobor da prehistoria e arqueoloxía de Galicia. Subliñaremos os ciclos de conferencias de:

- Vigo: Cultural Deportiva do Calvario (dúas)
- Santiago. Na Facultade de Xeografía e Historia (dúas)
- Marín: Colexio Sagrado Corazón –Placeres (dúas)

A exposición **“ARQUEOLOXÍA NA PROVINCIA DE PONTEVEDRA”** dun xeito itinerantes seguiu expoñéndose o longo de tódala provincia

1986	Nigrán	Do 27 ó 2 de Febreiro no Colexio Vilameán
	Vigo	Do 17 ó 22 de Marzo na Sociedade Cultural do Calvario
	Tui	Do 26 ó 31 de Maio no Museo Diocesano-Saa de Prehistoria

	A Guardia	Do 9 ó 15 de Xuño na Casa da Cultura
	O Rosal	Do 23 ó 29 de Xuño no Concello
	Vigo	Do 19 ó 31 de Xullo na Saa de Arte da Caixa Vigo.
1987	Santiago	Do 2 ó 14 de Febreiro no claustro da Facultade de Xeografía e Historia.
	Vilanova	Do 23 ó 28 de Marzo na Biblioteca Irmáns Camba
	Illa Arousa	Do 3 ó 10 de Abril na Casa da Cultura
	Marín	Do 13 ó 30 de Abril no Colexio Sagrado Corazón
	Meis	Do 5 ó 15 de Maio no Concello
	Moaña	Do 26 ó 5 de Xullo co gallo do Festival Inter-Céltico.

A exposición “2ª MOSTRA DE ARQUEOLOXÍA DE CANGAS” abarca cronoloxicamente dende o Paleolítico ate a Alta Idade Medía, e se compón de 16 paneis, con mais de 70 fotografías a cor e 20 debuxos, nos que se amosan os resultados da Catalogación Arqueolóxica feita neste municipio.

Inaugurouse o 7 de Decembro de 1986 nos baixos da Casa Rectoral da devandita vila e estivo aberta o público ate o día 13.

O longo do primeiro trimestre de 1987 estivo exposta nos colexios e institutos do municipio, na procura dun maioritario coñecemento da riqueza arqueolóxica da zona.

MEMBROS DO GRUPO (a 31 de decembro de 1987)

Alfonsín Soliño, Manuel
Álvarez Núñez, Antonio
Aparicio Casado, Buenaventura.
Bernal Gómez, Miguel
Blanco Llinares, Alberto. Secretario 1985-1986-1987.
Comendador Rey, Beatriz
Costas Duarte, Manuel
Cuadrado Gago, Pedro
Domingo Vilas, Lourdes
Fernández Pintos, Xulio
García Lastra Merino, Monserrat. Secretaria 1984.
García Pérez, Angelines
Gil Cabral, Jorge. Delegado Sub 1984.
González Fernández, Xoan Miguel
Iglesias Dieguez, Alfredo
Labrador Fernández, Valentin
Lago García, Alvaro.
Lago García, Xose María
López González, Pilar
Lorenzo Pontevedra, Xosé Ramón. Tesoreiro 1984-1985-1986-1987.
Macías Sánchez, Carlos Alberto
Martínez González, Xoan Bautista
Martínez Santos, Ezequiel
Martínez Vicente, Antonio
Mendez Fernández, Xose Luis
Miramontes Castro, María Jesús
Molero Pérez, Emilio
Montero Vilariño, María del Carmen
Naveiro López, Juan
Nores Soliño, Antonio
Pascual Vázquez, Xose Carlos
Patiño Gómez, Ramón. Presidente. 1984-1985-1986-1987.
Pazos Ferreiros, Ramón Luis
Pérez Losada, Fermín
Rey García, Manuel
Rodríguez Biempica, Eutimio. Delegado Sub 1985-1986-1987.
Rodríguez López, María José
Rodríguez Seoane, María del Carmen
Suárez Alonso. Juan Antonio
Suárez Estévez, Xosé Manuel
Tenorio Aranguran, Antonio
Tenorio Aranguren, Mercedes
Torres García, Francisco
Vázquez Edreira, Monse
Velasco Diez, Antonio

Velasco Diez, Juan Francisco
Villar Poza, Angel
Villaverde Román, Xosé Carlos
Viso Castel, Fracisco Javier

MEMBROS DE HONOR

Dña Adela Acosta Requejo de García Alén

D. José Fernando Filgueira Valverde

D. Antonio Blanco Freijeiro

D. Luciano García Alén

D. Isidoro Millán González Pardo

D. José Ramil Soneira

D. Francisco Guitián Ojea

D. Eliseo Alonso Rodríguez

Dñas Carmela Arias y Díaz de Rabago. Condesa de Fenosa.

Sr Comandante-Director de la Escuela Naval Militar de Marín.

Sr., Catedrático-Director del Departamento de Prehistoria e Arqueología de Santiago

D. Xosé Carro Otero

D. Carlos Alonso del Real

D. Manuel Fernández Miranda

Sr. Subdirector Xeral de Arqueología

D. Antonio de la Peña Santos

Sr. Alcalde de Pontevedra

D. Eladio Portela

ÍNDICE

PREHISTORIA Y ARQUEOLOGÍA

PROBLEMAS DE C14 EN LAS EXCAVACIONES DE TÚMULOS MEGALÍTICOS
Ramón Patiño Gómez

EL YACIMIENTO DE PORTECELO (O ROSAL-PONTEVEDRA)
Juan Cano Pan

EXCAVACIÓN EN EL CASTRO DE TORROSO
Antonio de la Peña Santos

LA OTRA CARA DE LA EDAD DEL BRONCE: REFLEXIONES SOBRE EL
YACIMIENTO DE PORTECELO (O ROSAL-PONTEVEDRA)
Jose Manuel Vázquez Varela y Juan Cano Pan

PETROGLIFOS DEL MONTE SANTA TECLA
F. Javier Costas Goberna

ESTACIONES DE EQUIPOS DE MOLIENDA RUPESTRE EN EL SUR DE LA RÍA
DE VIGO
Julio Fernández Pintos

APUNTES EN TORNO A LA ECONOMÍA EN LA GALICIA ROMANA
José Manuel Hidalgo Cuñarro

UN ARA INÉDITA DE O CASTELO DE DARBO (CANGAS-PONTEVEDRA)
Xoan Miguel González Fernández

LA TERRAJA. SISTEMA DE REPRODUCCIÓN Y RESTAURACIÓN PARA LA
CERÁMICA
Carmelo Fernández Ibáñez

ANTROPOLOGÍA

UNA VISIÓN RETROSPECTIVA DE LA RELACIONES ILEGÍTIMAS EN EL
MARCO RURAL GALLEGO
J. Miguel González Fernández

MEMORIA DE ACTIVIDADES 1986-1987
Grupo de Arqueología “Alfredo García Alen”

ESTA PUBLICACION DEL GRUPO DE ARQUEOLOGÍA “ALFREDO GARCIA ALEN” CORRESPONDIENTE AL AÑO 1987-1988 NO SE PUDO EDITAR POR FALTA DE FINANCIACIÓN.

EL TIEMPO HA PASADO Y HOY LA TECNOLOGIA NOS PERMITE MOSTRAR EL BORRADOR DEL PONTEVEDRA ARQUEOLOGICA III.

SOLAMENTE FALTAN DOS DE LOS ARTÍCULOS DE ESTE BORRADOR UNO SOBRE LOS SEPULCROS MEGALITICOS DE ASTURIAS Y OTRO SOBRE LOS ZOQUEIROS DE PONTEAREAS, SUS AUTORES LOS SACARON EN OTRAS PUBLICACIONES.

EN TODOS LOS ARTÍCULOS PRESENTADOS FALTAN ALGUNAS FOTOGRAFÍAS/LÁMINAS PUES EN NUESTROS ARCHIVOS SÓLO CONSERVAMOS ALGUNAS COPIAS DESPUES DE ENTREGARLE LOS ORIGINALES A SUS AUTORES.